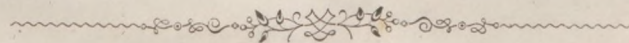

PRZEGLĄD 230
TECHNICZNY

PISMO MIESIĘCZNE

POŚWIĘCONE SPRAWOM TECHNIKI I PRZEMYSŁU.

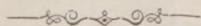
REDAKCJA

Adam Braun, inżynier, — Edward Cichocki, budowniczy, — Zdzisław Dąbrowski, inżynier, — Józef Demby, dyrektor cukrowni, — Jan Heurich, budowniczy, — Władysław Hirszel, budowniczy, — Zygmunt Kiślański, budowniczy, — Stefan Kossuth, inż. technolog, — Władysław Kronenberg, inżynier, — Zygmunt Lubiński, magister nauk przyr., — Józef Natanson, kand. nauk przyr., — Aleksander Sadkowski, inżynier, — Józef Słowikowski, inżynier, — Konstanty Wojciechowski, budowniczy, — Ludwik Wojno, inż. mechanik.

REDAKTOR

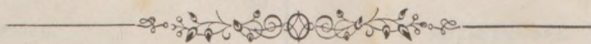
Feliks Kucharzewski,

Inżynier.

TOM XVIII.

DZIEWIĄTY ROK WYDAWNICTWA.

WARSZAWA.

W Drukarni Józefa Sikorskiego, Warecka Nr. 6.

1883.

TECHNICZNY PRZEGLĄD

PIERWSZY MIESIĄC

ROZWICZONE SPRAWOM TECHNIKI I PRZEMYSŁU

REDAKCYA

Дозволено Цензурою.
Варшава, 29 Ноября 1881 года.
Адман Браун, инженер — Edward Cichocki, инженер — Józef
Dembý, директор фабрики — Jan Hirszel, инженер — Zygmunt
Kielanski, инженер — Stefan Kossak, инженер — Zygmunt
Lubinski, инженер — Józef Natanson, инженер — Aleksander
Sadowski, инженер — Józef Stowickowski, инженер — Konstanty
Wojciechowski, инженер — Ludwik Wojno, инженер.

REDAKTOR

Feliks Kucharszewski

TOM XVIII

DRUGI WYDAWIENIE

WARSZAWA

W Drukarni Józefa Gieroskiego, Warszawa, ul. 6

1881

SPIS ARTYKUŁÓW

ZA WARTYCH W TOMIE OSIEMNASTYM PRZEGLĄDU TECHNICZNEGO.

Zeszyt VII. — Lipiec.

	Str.
— A. M. WEINBERG. Kamień kotłowy i sposoby zapobiegające jego tworzeniu się	1
— M. SZYSTOWSKI. Zastawa ruchoma samodiałająca (ciąg dalszy)	5
— S. SCIPIO. Koleje żelazne wąskotorowe (ciąg dalszy)	8
— Nowy sposób oznaczania cukru w burakach, podany przez d-ra K. Stammera	12
— K. MARUSIĘSKI. Doświadczenia d-ra Stammera dotyczące nowego sposobu oznaczania cukru w burakach	14
— J. HINZ. Łaźnie ludowe	16
— Krytyka i bibliografia. Nauka o formach architektonicznych, użytych we włoskim renesansie w XV i XVI w., prof. Wł. Euszczykiewicza, — Nauka o formach architektonicznych, użytych w stylu starochrześcijańskim, prof. Wł. Euszczykiewicza, przez J. Heuricha, bud.	17
O cukrze i pochodnych od niego	19
Nowe książki. Francuskie i Niemieckie za kwiecień	19
— Przegląd wynal., ulepszeń i celn. robót. Cukrownictwo. Sprawozdanie z czasopism cukrowniczych, przez J. Piaseckiego	19
Gorzelnictwo. Parnik Henze'go, podał Franciszek Turkowski, Drogi żelazne. Zastosowanie pulsometru na stacji Schmiedeburg.	23
Parowozy osobowe na d. ż. Erfurt-Sangerhausen	23
— Kronika bieżąca. Ruch budowlany w Królestwie, przez Z. K.	24
— Od redakcyi	24
Trzy tablice rysunków: (I. Zastawa ruchoma samodiałająca. — II. Koleje wąskotorowe. Przyrządy do przeladowywania ciężarów. — III. Łaźnie ludowe).	

Zeszyt VIII. — Sierpień.

— J. GRABOWSKI. Otwory małych mostów lub rur żelaznych, na strumieniach i parowach	25
— S. SCIPIO. Koleje żelazne wąskotorowe (dokończenie)	28
— K. MARUSIĘSKI. Doświadczenia d-ra Stammera, dotyczące nowego sposobu oznaczania cukru w burakach (dokończenie).	30
— Z. KISLAŃSKI. Projekt konkursowy nagrodzony szkoły realnej w Sosnowicach, bud. J. Hinza	35
— Krytyka i bibliografia. Podręcznik nauk inżynierskich, tom II. Budowa mostów, część druga, dr. Schäffera i Sonne'go, przez Maksymiliana Thull'iego	36
Nowe książki. Francuskie za maj i czerwiec	39
Niemieckie za maj i czerwiec	40
— Przegląd wynalazków, ulepszeń i celn. robót. Drogi żelazne. Profilograf pomysłu inż. W. Kozłowskiego	40
Kilka słów o mechanicznym kontrolowaniu biegu pociągów na d. ż., za pomocą przyrządu br. Graftio	41
— Kronika bieżąca. Magazyn tranzytowy	43
Nowa kopalnia węgla kamiennego	43
Zjazd przedstawicieli stalowni, dróg żel. i ministerjum kom.	43
Specyfik techniczne p. Gibala, przez G. Kamińskiego, inż.-techn.	44
Rozporządzenia min. komunikacyj	44
— W sprawie wzajemnych sprawozdań cukrowniczych	45

Str.

— Projekt szematu z objaśnieniami	46 i 47
— Od redakcyi	48

Trzy tablice rysunków: (IV i V. Szkoła realna w Sosnowicach, projekt konkursowy nagrodzony bud. J. Hinza. — VI. Profilograf pomysłu inż. Wł. Kozłowskiego).

Zeszyt IX. — Wrzesień.

— M. PASZKOWSKI. Hamulce ciągłe	49
— J. GRABOWSKI. Otwory małych mostów lub rur żelaznych, na strumieniach i parowach (dokończenie)	53
— M. SZYSTOWSKI. Zastawa ruchoma drewniana, samodiałająca (dokończenie)	56
— Z. KISLAŃSKI. Pałacyk w Królikarni, odbudowany przez bud. J. Hussa	62
— Przegląd kongresów, wystaw, konkursów i t. p. Wystawa higieniczna w Berlinie. I. Przegląd ogólny, przez Kazimierza Ossowskiego	62
— Krytyka i Bibliografia. Podręcznik chemiczny do poszukiwań w laboratorium cukrowniczym, d-ra A. Wachtla, przełożony i uzupełniony przez Jarosława Ślaskiego	64
O cukrownictwie i burakach cukrowych, podręcznik praktyczny. O plantacji buraków cukrowych, Fr. Gawrońskiego	65
O wpływie uprawy buraków cukrowych na produkcję rolną i o opodatkowaniu gorzelnii, Włodz. Lissowskiego	65
Nowe książki. Niemieckie za lipiec	66
— Przegląd wynalazków, ulepszeń i celn. robót. Wywrotność szyn Vignolles'a, przez S. Sci	66
Cukrownictwo. Sprawozdanie z czasopism cukrowniczych za marzec i kwiecień r. b., przez Jana Piaseckiego	68
— Kronika bieżąca. Posiedzenie redakcyjno-cukrownicze	70
Przypuszczalny zbiór buraków w r. b.	70
Wypadki w kopalniach węgla kamiennego w Królestwie Polskiem w r. 1882, przez W. Choroszewskiego	70
Korespondencya. Uwagi nad krytyką „Teorii ruchu kolejowego“, przez R. Gostkowskiego	71

Dwie tablice rysunków: (VII. Krzywe prędkości pociągów hamowanych. — VIII. Pałacyk w Królikarni, odbudowany przez bud. J. Hussa).

Zeszyt X. — Październik.

— Z. KOZIETULSKI. Worki O. Puvrez'a i węgiel kostny	73
— M. THULLIE. Analityczne oznaczenie linii wpływowych dla łuku parabolicznego dwu i bezprzegubowego	75
— Próby wytrzymałości na zgniecenie cegły z okolic Warszawy	78
— Przegląd kongresów, wystaw, konkursów i t. p. Wystawa higieniczna w Berlinie. II. Kamień kotłowy, przez d-ra A. M. Weinberga	83
— Krytyka i bibliografia. Słownik wyrazów technicznych, dotyczących się budownictwa, d-ra Teofila Żebrawskiego, przez J. H.	85
Sprawozdanie z piśmiennictwa naukowego polskiego w dziedzinie nauk matematycznych i przyrodniczych	86

	Str.
Nowe książki. Francuskie za lipiec, Niemieckie za sierpień	86
— Przegląd wynal., uleps. i celn. robót. <i>Hydraulika.</i>	
Młynek <i>Woltmana</i> , udoskonalony przez inż. <i>Harlachera</i>	87
Architektura. Nowy teatr miejski w Bernie	87
Cukrownictwo. Sprawozdanie z czasopism cukrowniczych za marzec i kwiecień r. b. (dokończenie)	88
Gorzelnictwo. Sprawozdanie z czasopism gorzelnicznych	92
O przerobie zboża i kukurydzy w parniku <i>Hensego</i>	92
— Kronika bieżąca. <i>Wincenty Kosiński</i>	93
O tegorocznym plonie buraków	93
Wydajność kopalń węgla kamiennego w Królestwie Polskiem w r. 1882, przez <i>W. Choroszewskiego</i>	94
Falszowanie cementu portlandzkiego	96
Rozporządzenia Ministerium komunikacyj	96
Dwie tablice rysunków: (IX. Linie wpływowe dla łuku parabolicznego dwu- i bezprzegubowego. — X. Plan nowego teatru miejskiego w Bernie).	

Zeszyt XI. — Listopad.

— W. KONDAKI. O kopalniach rud ołowiu i miedzi w okolicy Kielc i Chęcina	97
— M. THULLIE. Analityczne oznaczenie linii wpływowych dla łuku parabolicznego dwu i bezprzegubowego (dokończenie)	102
— Gnicie drzewa (rozprawa prof. <i>Sorokina</i>).	105
— Przegląd kongresów, wystaw, konkursów i t. p. Konkurs na projekt kaplicy grobowej dla ś. p. <i>Karola Scheiblera</i> , przez <i>Z. Kisielańskiego</i>	110
— Krytyka i bibliografia Pamiętnik bibliograficzny, t. III.	111
Nowe książki: Francuskie za sierpień, Niemieckie za wrzesień	112
— Przegląd wyn., uleps. i celn. robót. <i>Hydraulika.</i>	
Wzory na oznaczenie przybliżonej ilości wody w rzekach	112
Drogi żelazne. Opór ruchu pociągów	112
Oznaczenie wielkości siły przewozowej	113
Hutnictwo. Wpływ manganu na wytrzymałość żelaza	113
Stal jako materiał na narzędzia przez <i>G. Kamińskiego</i>	113
Rozmaitości. Nowy spójczynnik łamania się promieni światła	116
Dokładność mierniczych lat i pasów stalowych	116
— Kronika bieżąca. Wytwórczość cynku, stali zlewnej i szyn stalowych w Królestwie Polskiem w r. 1882	116
Droga żelazna Stryj-Beskid	117
Projekt warunków, dotyczących budowy i wyzysku nowych przystanków i bocznic przy liniach głównych d. ż. rosyjskich	117
Zjazdy mechaników kolejowych w Moskwie	117
Zjazd inżynierów służby drogi i budowl w Moskwie	117
Przemysł naftowy w Rosji	118
Rury żelazne o średnicy 0,50 saż. pod plantem d. ż.	118
Rozporządzenia Ministerium komunikacyj	118

	Str.
Pociąg błyskawiczny	118
Wagon sypialny z fabryki <i>Rathgebera</i>	118
Wybuchy kotłów parowych	119
Nekrologia. <i>Wincenty Kosiński</i> , przez <i>W. Choroszewskiego</i>	119
<i>Karol Chobrzyński</i>	120
Trzy tablice rysunków: (XI. Grzyby drzewne.—XII i XIII. Kaplica grobowa dla ś. p. <i>Karola Scheiblera</i> , projekt konkursowy, nagrodzony, bud. <i>J. Hinza</i>).	

Zeszyt XII. — Grudzień.

— M. SZYMANOWSKI. Przemysł naftowy na Kaukazie	121
— W. KONDAKI. O kopalniach rud ołowiu i miedzi w okolicy Kielc i Chęcina (ciąg dalszy)	125
— Gnicie drzewa , rozprawa prof. <i>Sorokina</i> (dokończenie)	128
— J. HINZ. Kościół na Bielanych pod Warszawą	131
— Przegląd kongresów, wystaw, konkursów i t. p. Wystawa higieniczna w Berlinie. III. Budownictwo i materiały budowlane, przez <i>Jana Heuricha</i>	132
— Nowe książki. Francuskie za wrzesień	135
Niemieckie za październik	136
— Przegląd wynalazków, uleps. i celn. robót. <i>Drogi żelazne.</i> Dzwon parowy	136
Koła wagonowe z papieru	136
Górnictwo i hutnictwo. Kauczuk kopalny	137
Okład zasadowy w retortach <i>Bessemer'a</i>	137
Porównawcze badania dokonane nad stalą w Creuzot	138
Odfosforowywanie surowizny w piecach o zasadowym okładzie	138
Kupolak systemu <i>H. Dufren'go</i>	138
Przewietrzanie i ogrzewanie. System przewietrzania <i>Garlandat'a</i> , zastosowany w przedzalni	138
Piec wentylacyjny <i>Elsasser'a</i>	139
— Kronika bieżąca. W sprawie kanalizacji (<i>Art. nadesł.</i>)	139
Sprawozdania o biegu kampanii cukrowniczej	141
Odczyty inż. <i>S. M. Roguskiego</i>	142
Odczyty popularno techniczne w Resursie Obywatelskiej	142
Warunki powtórnego konkursu, na projekt budowy kaplicy grobowej dla ś. p. <i>Karola Scheiblera</i>	143
Dworzec gościnny w Szczawnicy	143
Szerokość toru dr. żel. rosyjskich	144
Pierwsza kolej elektryczna w Austro-Węgrzech	144
Drogi żelazne w Belgii	144
Kauczuk sztuczny	144
Korespondencja. Powierzchnia koła, przez <i>J. Kamińskiego</i>	144
Pięć tablic rysunków: (XIV. Rysunki do artykułu „Przemysł naftowy na Kaukazie“. — XV, XVI, XVII i XVIII. Kościół na Bielanych pod Warszawą).	